

Tudományos írás

(Academic writing)

OR–ZSE

Oktató: Biró Tamás

Tárgykód: JDAJUD210

A kurzus célja a hallgatókat felkészíteni tudományos szövegek – elsősorban szemináriumi dolgozatok és a szakdolgozat – megírására. Tehát a tudomány mint szakma műveléséhez elengedhetetlen egyik fontos készség fejlesztése áll a kurzus középpontjában. A formális szövegalkotás készségét a tudományon kívül is elvárják a diplomás munkavállalóktól, így a félév annak is hasznos lesz, aki nem kíván végzés után a tudományos pályán maradni.

A kurzus a közoktatás magyar nyelvtani ismeretanyagára épít, folytatása pedig a második félévben meghirdetésre kerülő *Könyvtári ismeretek* c. tárgy. A most elsajátítandó készségek továbbfejlesztése lesz az egyik célja később a szakdolgozati szemináriumnak is, majd a mesteri és doktori képzés keretében az olyan kurzusoknak, amelyek további tudományos műfajokban (tanulmány/cikk, recenzió, bírálat, pályázat, absztrakt...) történő írásra készítik fel a tudományos pályára készülő hallgatót.

A tudományos értekező próza sok mindenben hasonlít más írott műfajokhoz, különösen a formális kontextushoz kötődő műfajokhoz (hivatalos levél, céges feljegyzés, perirat, jegyzőkönyv, szépirodalom stb.). Azonban sok egyedi jellemzője is van, amelyeket a kurzus során folyamatosan ismerünk meg.

A kurzus a következő készségeket fejleszti:

- figyelem és tudatosság a helyesírási – különösen a központoszási – nehézségek terén,
- koherens szövegalkotás a tudományos szöveg különböző (mikro-, mezo- és makro-) szintjein,
- figyelem és tudatosság a megalkotott szöveg esztétikus elrendezésével kapcsolatban,
- a tudományos értekező próza műfajaival kapcsolatos konvenciók iránti érzékenység,
- a szövegszerkesztő programok tipográfiai szempontból hasznos funkcióinak használata.

A kurzus végére a hallgató képes lesz:

- az egyetemi és tudományos életben elvárt írásbeli (email) kommunikációra,
- egy esszé vagy házi dolgozat megírására a műfaj szabályai szerint,
- az egyszerűbb hivatkozási és bibliográfiai stílusok alkalmazására, a plágium elkerülésére,
- a tudományos szövegalkotás során hasznos számos segédeszköz használatára,
- jobb vagy rosszabb stílusban, jobb vagy rosszabb helyesírással írt írásművek megkülönböztetésére,
- egy beadandó dolgozat tipográfiai igényes, esztétikus elkészítésére.

A kurzus során minden hallgató ír egy rövid szemináriumi dolgozatot egy szabadon választható témában. A munkafolyamat során, beleértve a téma kiválasztását, az adatgyűjtést és az írást, az oktató folyamatos visszajelzést ad a hallgatóknak, és önreflexióra készíteti őket.

A jegyszerzés módja:

- 8 alkalommal alkalmanként 5 pont, azaz max. 40 pont heti beadandókból. Ezek közül az egyik alkalom a készülő szemináriumi dolgozat prezentációja órán. Ha valaki nyolcnál több alkalommal adja be a heti beadandót, a legjobb 8 pontszámot vesszük figyelembe.
- A félév végén beadandó szemináriumi dolgozat: max. 30 pont. A szemináriumi dolgozat elvárt terjedelme minimálisan 7500 leütés szóközökkel (jegyzetek és hivatkozások nélkül), valamint egy legalább öt-nyolc tételből álló bibliográfia.¹ Az értékelés elsősorban nem tartalmi, hanem formai szempontok szerint történik: helyesírás, nyelvhelyesség, tördelés, a szöveg koherenciája és struktúrája, a hivatkozások és a bibliográfia formátuma stb.
- Zárthelyi teszt (zh) a félév végén, gyakorlati feladatokkal: max. 30 pont.

Az elégséges jegyhez a félév során összegyűjthető max. 100 pontból min. 50 pont szükséges. Elégtelen jegyet kap az, aki nem adott be legalább 4 alkalommal beadandót, ill. aki a zh-n nem éri el a 15 pontot.

A félévvégi aláírás feltétele az SZMSZ 241. § (7) szerint a legalább 75%-os órai részvétel.

Kötelező irodalom:

Gyurgyák János, *A tudományos írás alapjai: Útmutató szemináriumi és tudományos diákköri értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak* (Osiris: Budapest, 2019).

Keszler Borbála - Siptár Péter - Tóth Etelka, *Kis magyar helyesírás* (Akadémiai Kiadó: Budapest, 2016).

Ajánlott irodalom:

Bányai Viktória - Komoróczy Szonja Ráhel: A héber és a jiddis, in: Laczkó Krisztina – Mártonfi Attila, *Helyesírás* (Budapest: Osiris, 2004), pp. 261–267.

Blaskó Ágnes – Hamp Gábor, *Írás 1.0: Az ötlettől a jól strukturált szövegig* (Typotex: Budapest, 2007).

Laczkó Krisztina és Mártonfi Attila, *Helyesírás* (Osiris Kiadó: Budapest, 2005).

Gyurgyák János: *Szerkesztők és szerzők kézikönyve* (Osiris: Budapest 2000).

Umberto Eco, *Hogyan írjunk szakdolgozatot?* (Budapest, 2005).

(Az ajánlott irodalom listája a félév során valószínűleg tovább bővül.)

Academic writing

The course provides the basic skills necessary for writing pieces in higher education in Hungarian in genres such as seminar papers and theses. Beyond the academic context, these skills are also useful in any workspace environment requiring humanities-like skills. The course covers orthography, style, typography, text structure, references and bibliography, transcription from Hebrew, etc. By the end of the course, the student will be able to communicate in email in a university setting, to write an essay or homework according to the rules of the genre, to employ references to avoid plagiarism, to create a simple bibliography, to use some tools supporting academic writings, to discriminate between good and bad style, good and bad orthography, good and bad typography. The course includes short weekly assignments; a seminar paper developed during the course and submitted thereafter; and a final test. As the seminar paper is being written step by step during the course, the student will reflect upon their experiences during the gradually unfolding small-scale research project.

¹ Ezek a mennyiségek *nem* mérvadóak más kurzusokra írt szemináriumi dolgozatok esetében!